

③ ପାରଦର୍ଶିତା (Transparency) : ସିଦ୍ଧାନ୍ତସମ୍ମତ ଓ ଉପାୟମାନ
କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁସରଣ କରାଯିବ ବୋଲି ଉଚିତ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣ
କରିବା ଓ ଏହା ଗାତେ ଗାତର ଗାଧ ମେଳିବାକୁ ହିଁ
ହାଏ ନାହିଁ,

④ ଉଦ୍ଦୟନୀୟତା (Responsive) : ସମସ୍ତଙ୍କ ନାଗରିକତାକୁ
ଗାତେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଉପାୟମାନ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିତେ ଗାତେ ମେଳିବାକୁ ସୁଯୋଗ୍ୟ ନକରି
ହାଏ।

⑤ ସମ୍ମତ (Consensus) : ସମସ୍ତଙ୍କର ସମମତ ସମ୍ପର୍କିତ
ଓ ସମାନ ସମସ୍ୟା କମ୍ପା ନିଷେଧ କରା ଗାତେ ସମସ୍ତଙ୍କ
ସମ୍ମତରେ ଉପନୀତ ବୋଧ ଗାଧ, ମେଳିବାକୁ ହିଁ
ହାଏ ନାହିଁ,

⑥ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ଦକ୍ଷତା (Effectiveness and Efficiency) :
ସୁଯୋଗ୍ୟ ସମସ୍ୟାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ସମସ୍ତଙ୍କର ସମମତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରାପ୍ତତା ମେଳିବାରେ
ସଫଳ ହାଏ,

⑦ ସମାନତା ଓ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି (Equity and Inclusiveness) :
ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାନତା ଉପରେ ଗାଧ ଗାଧକାରୀ ମଧ୍ୟ
ସମାନ ସମସ୍ୟା ବିଷୟ ଗାଧକାରୀ କରା ହାଏ ନାହିଁ ଗାତେ
କେଉଁ ନିତ୍ୟେକ ସମସ୍ୟାରେ ସୁଯୋଗ୍ୟ ମେଳିବାକୁ
ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରା ନା କରା,

⑧ ଦାୟିତ୍ୱତା (Accountability) : ସୁଯୋଗ୍ୟର ଅନୁକ୍ରମ
କାର୍ଯ୍ୟ ଉପାଦାନ ସମ ଦାୟିତ୍ୱତା, ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ,
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ନାଗରିକ ସମସ୍ୟାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଗାଧକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗାଧ ଗାଧକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦାୟିତ୍ୱ ହାଏ,

উପাসহকার :

অধিকারের কথা চাওয়া, সুশাসন (Good Governance) কালে একটি আদর্শ, শিষ্টা ও শৃঙ্খলা
এবং আদর্শ, সম্মুখভাৱে সুশাসন (Good Governance)
প্রতিষ্ঠা করা মেনে চাওয়া
নয়, তবে মানব উন্নয়নের জন্য এই আদর্শকে
সকলে বেধে কাজ করে যাওয়া প্রয়োজন,